

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้
ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาสมุทรปราการ*

INNOVATIVE LEADERSHIP AFFECTING THE LEARNING ORGANIZATION
OF EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE OF SAMUTPRAKAN

ทองกร ดุสันเทียะ¹ และ คึกฤทธิ์ ศิลาลัย²

Tongkorn Doosuntia¹ and Khukrit Silalai²

¹⁻²คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

¹⁻²Faculty of Education, Ramkhamhaeng University, Thailand

Corresponding Author's Email: 6714470022@ru.ac.th

วันที่รับบทความ : 31 ธันวาคม 2568; วันที่แก้ไขบทความ 21 มกราคม 2569; วันที่ตอบรับบทความ : 23 มกราคม 2569

Received 31 December 2025; Revised 21 January 2026; Accepted 23 January 2026

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา 2) การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา 3) ความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมกับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา 4) ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่างเป็นข้าราชการครูจำนวน 326 คน และใช้การสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi – stage Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale)

Citation:

* ทองกร ดุสันเทียะ และ คึกฤทธิ์ ศิลาลัย. (2569). ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ. วารสารสหศาสตร์การพัฒนาสังคม, 4(1), 522-543.

Tongkorn Doosuntia and Khukrit Silalai. (2026). Innovative Leadership Affecting The Learning Organization Of Educational Service Area Office Of Samutprakan. Journal of Interdisciplinary Social Development, 4(1), 522-543.;

DOI: <https://doi.org/10.>

Website: <https://so12.tci-thaijo.org/index.php/JISDIADP/>

มีความเชื่อมั่นที่ 0.943 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันและการถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 3) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมกับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษามีความสัมพันธ์เชิงบวกอยู่ในระดับมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 4) ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าประสิทธิภาพในการทำนายเท่ากับ 0.923 โดยสามารถเขียนเป็นสมการพยากรณ์ ดังนี้ สมการการวิเคราะห์การถดถอยในรูปของคะแนนดิบ = $\hat{Y} = 0.256^{**} + 0.324(X_1)^{**} + 0.289(X_2)^{**} + 0.018(X_3) + 0.078(X_4)^* + 0.229(X_5)^*$ สมการการวิเคราะห์การถดถอยในรูปของคะแนนมาตรฐาน $Z = 0.360(Z_1)^{**} + 0.318(Z_2)^{**} + 0.013(Z_3) + 0.089(Z_4)^* + 0.259(Z_5)^{**}$

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม, องค์กรแห่งการเรียนรู้, ผู้บริหารสถานศึกษา

Abstract

The purposes of this research were to study. 1) The level of innovative leadership of school administrators, 2) The level of schools as learning organizations, 3) To examine the relationship between innovative leadership and schools as a learning organization, and 4) The influence of innovative leadership on schools as learning organizations. The examples were 326 teachers selected by multi-stage random samplings. The research instrument was a five-point rating scale questionnaire with a reliability coefficient of 0.943. The statistics used for data analysis included frequency, percentage, mean, standard deviation, Pearson's product-moment correlation coefficient, and multiple regression analysis.

The research finding revealed that 1) The overall and each aspect of innovative leadership of school administrators were at a high level, 2) The overall and each aspects of schools as learning organizations were at high level, 3) The

relationship between innovative leadership and schools as learning organizations was positively correlated at a very high level with statistical significance at the .01 level; and 4) Innovative leadership had a statistically significant effect on schools as a learning organizations at the .05 level, with a predictive efficiency of 0.923. The regression equation in raw scores was : $\hat{Y} = 0.256^{**} + 0.324(X_1)^{**} + 0.289(X_2)^{**} + 0.018(X_3) + 0.078(X_4)^* + 0.229(X_5)^*$, and in standardized scores was : $Z = 0.360(Z_1)^{**} + 0.318(Z_2)^{**} + 0.013(Z_3) + 0.089(Z_4)^* + 0.259(Z_5)^{**}$

Keywords: Innovative Leadership, Learning Organization, Educational School Administrators

บทนำ

ในโลกยุคโลกาภิวัตน์ที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม ระบบการศึกษาจำเป็นต้องปรับตัวเพื่อเตรียมทรัพยากรมนุษย์ให้มีความพร้อมต่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 ซึ่งเป็นยุคแห่งข้อมูลข่าวสารและนวัตกรรม ประเทศไทยจึงกำหนดทิศทางการพัฒนาการศึกษาโดยมุ่งเน้นการเรียนรู้ตลอดชีวิต การพัฒนาทักษะที่สอดคล้องกับบริบทโลกสมัยใหม่และการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะด้านการคิด วิเคราะห์ การแก้ปัญหาและการใช้เทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ (2561) และยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561 – 2580 (2561)

ในสถานการณ์ปัจจุบันของระบบการศึกษาไทยยังเผชิญกับความท้าทายหลายประการ ทั้งด้านการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีทักษะทันต่อเทคโนโลยี การจัดการเรียนรู้ที่ยังขาดความยืดหยุ่นและการเชื่อมโยงการศึกษากับความต้องการของตลาดแรงงาน (แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13, 2565) ส่งผลให้สถานศึกษาจำเป็นต้องพัฒนาองค์กรให้สามารถเรียนรู้ ปรับตัว และสร้างนวัตกรรมได้อย่างต่อเนื่อง แนวคิดการเป็น “องค์กรแห่งการเรียนรู้” จึงมีความสำคัญเนื่องจากช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ในทุกระดับ การเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม การคิดอย่างเป็นระบบ และการพัฒนาแบบแผนทางความคิด เพื่อยกระดับประสิทธิภาพการทำงานขององค์กรอย่างยั่งยืน (วันชนก อาจปรุ, 2564)

การพัฒนาองค์กรแห่งการเรียนรู้ให้ประสบความสำเร็จ จำเป็นต้องอาศัยบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม ซึ่งหมายถึงความสามารถในการกำหนด

วิสัยทัศน์เชิงนวัตกรรม ส่งเสริมการมีส่วนร่วม สนับสนุนความคิดสร้างสรรค์และกล้าตัดสินใจ ภายใต้ความเสี่ยงเพื่อขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลง งานวิจัยที่เกี่ยวข้องชี้ให้เห็นอย่างชัดเจนว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์และส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาอย่างมีนัยสำคัญ โดยเฉพาะด้านวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง

ในบริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ ได้มีการกำหนด แนวทางการพัฒนาการศึกษาให้สอดคล้องกับยุคดิจิทัล โดยเน้นการพัฒนาครู การจัดการเรียนรู้ ที่ยืดหยุ่น และการใช้เทคโนโลยีในการบริหารจัดการสถานศึกษา (สพม.สมุทรปราการ, แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568) อย่างไรก็ตามยังขาดข้อมูลเชิงประจักษ์ที่สะท้อนระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารและความสัมพันธ์กับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาในพื้นที่ดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ เพื่อใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศในการกำหนดนโยบายและแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการสถานศึกษา อันจะนำไปสู่การยกระดับคุณภาพการศึกษาอย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความเป็นภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ
2. เพื่อศึกษาระดับความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมกับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ
4. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ

สมมติฐานการวิจัย

1. ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมมีความสัมพันธ์กับระดับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ

2. ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ

การทบทวนวรรณกรรม

ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎี และเนื้อหาจากเอกสารทางวิชาการ รวมถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม หมายถึง ลักษณะ พฤติกรรม หรือกระบวนการของผู้นำที่แสดงออกถึงความสามารถในการคิดริเริ่ม การเห็นโอกาสและปัญหาที่ซับซ้อน พร้อมทั้งจะแสวงหาแนวทางใหม่ ๆ ที่สร้างสรรค์เพื่อนำมาปรับใช้ในการบริหารจัดการองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ โดยผู้นำจะมีบทบาทในการสร้างแรงจูงใจ สนับสนุนการมีส่วนร่วมของบุคลากร และส่งเสริมให้เกิดนวัตกรรมในด้านต่าง ๆ ทั้งการบริหารงาน การจัดการเรียนรู้ การพัฒนาองค์กร เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย เพิ่มประสิทธิภาพขององค์กรอย่างยั่งยืน

2. การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา หมายถึง การเป็นองค์กรที่ส่งเสริมการเรียนรู้อย่างเป็นระบบในทุกระดับ ทั้งบุคคล กลุ่ม และองค์กรโดยมุ่งเน้นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การถ่ายทอดประสบการณ์ การพัฒนาความรู้และทักษะอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนการสร้างองค์ความรู้ใหม่ร่วมกันผ่านการทำงานเป็นทีม การสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการพัฒนาศักยภาพบุคลากร มีการบริหารจัดการความรู้ และการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างเหมาะสม เพื่อยกระดับประสิทธิภาพการทำงาน และขับเคลื่อนองค์กรไปสู่วิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้อย่างยั่งยืน

3. ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง บุคคลในสายวิชาชีพทางการศึกษาที่ได้การมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งผู้อำนวยการ หรือรองผู้อำนวยการของสถานศึกษามีบทบาทและความรับผิดชอบในการบริหารจัดการภายในสถานศึกษา ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ไพฑูรย์ ศิริบูรณ์ และยุวธิดา ขาปัญญา (2565) ได้ดำเนินการศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 พบว่าระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ระดับความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และภาวะ

ผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา ได้แก่ ด้านการบริหารความเสี่ยง ด้านวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง ด้านการสร้างบรรยากาศแห่งนวัตกรรม ด้านการสร้างแรงจูงใจและด้านความคิดสร้างสรรค์

ดาราศักดิ์ นพสถิต และคณะ (2568) ศึกษาวิจัยเรื่องภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครศรีธรรมราช การวิจัยพบว่าภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมากครอบคลุมด้านต่าง ๆ ได้แก่ วิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง การคิดเชิงสร้างสรรค์ การสร้างบรรยากาศที่ส่งเสริมนวัตกรรม และการทำงานเป็นทีม สะท้อนว่าภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งเสริมการพัฒนาองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สรุป

จากการศึกษาเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา พบว่ามีปัจจัยที่สำคัญในการทำการศึกษาค้นคว้าความสัมพันธ์ เป็นปัจจัยที่ช่วยในการยกระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาส่งเสริมพัฒนาศักยภาพทางการศึกษาพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพอย่างต่อเนื่องสามารถนำปัจจัยดังกล่าวมากำหนดเป็นตัวแปรเพื่อทำการศึกษาได้ดังนี้ ตัวแปรต้น ได้แก่ ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม มีปัจจัยสำคัญ 5 ปัจจัย ได้แก่ 1) การมีวิสัยทัศน์เชิงนวัตกรรม 2) การทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม 3) การสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม 4) การคิดสร้างสรรค์เชิงนวัตกรรม 5) ความกล้าเสี่ยงเชิงนวัตกรรม และตัวแปรตาม มีปัจจัยสำคัญ 5 ปัจจัย ได้แก่ 1) บุคคลแห่งการเรียนรู้ 2) การมีวิสัยทัศน์ร่วม 3) การเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม 4) การคิดอย่างเป็นระบบ 5) การมีแบบแผนทางความคิด

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาในสังกัด สห.ม.สมุทรปราการ การดำเนินการวิจัยเป็นไปตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาสมุทรปราการ ปีการศึกษา 2568 ซึ่งประกอบด้วยสถานศึกษา 25 โรงเรียน รวมมีประชากรทั้งสิ้น 2,387 คน (สพม.สมุทรปราการ, 2568) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ ปีการศึกษา 2568 จำนวน 333 คน โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตาราง โคเฮน (Cohen, L. K. et al., 2011) เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นตัวแทนของประชากรอย่างเหมาะสม โดยทำการสำรวจกลุ่มตัวอย่างจำแนกโรงเรียนตามสหวิทยาเขตได้ทั้งหมด 4 สหวิทยาเขต ดังนี้ สหวิทยาเขตเมืองปราการ จำนวน 6 โรงเรียน สหวิทยาเขตสุวรรณภูมิปราการ จำนวน 7 โรงเรียน สหวิทยาเขตวิทย์ปราการ จำนวน 6 โรงเรียน และสหวิทยาเขตป้อมปราการ จำนวน 6 โรงเรียน และใช้การสุ่มแบบหลายขั้นตอน โดยดำเนินการสุ่มข้าราชการครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการจากทั้งหมด 4 สหวิทยาเขตเป็นการสุ่มแบบยกกลุ่มและทำการสุ่มอย่างง่ายของสุวิมล ว่องวานิช (2558) โดยจับฉลากเลือกโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างจาก 4 สหวิทยาเขต เพื่อให้ได้ตัวแทนของประชากรในการตอบแบบสอบถาม

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือแบบสอบถาม เกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ โดยศึกษาค้นคว้าแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพพื้นฐาน ได้แก่ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน โดยใช้รูปแบบคำถามแบบสำรวจรายการ

ตอนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา แบ่งเนื้อหาออกเป็น 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการมีวิสัยทัศน์เชิงนวัตกรรม ด้านการทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม ด้านการสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม ด้านการคิดสร้างสรรค์เชิงนวัตกรรม และด้านความกล้าเสี่ยงเชิงนวัตกรรม

ตอนที่ 3 ข้อคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อ การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา แบ่งเนื้อหาออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านบุคคลแห่งการเรียนรู้ ด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วม ด้านการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม ด้านการคิดอย่างเป็นระบบ ด้านการมีแบบแผนทางความคิดใช้รูปแบบคำถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแนวคิดของ ลิเคิร์ต (1967)

3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ศึกษาค้นคว้าแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมที่ส่งต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัด สพม.สมุทรปราการ ในแต่ละด้านให้ครอบคลุมตามนิยามศัพท์เฉพาะ

2. นำร่างแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระให้คำแนะนำเพิ่มเติม และนำมาปรับปรุงแก้ไข ตามข้อเสนอแนะ

3. นำข้อมูลที่ได้ร่างแบบสอบถามนำเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน เพื่อประเมินคุณภาพของเครื่องมือในด้านความตรงเชิงเนื้อหาความสอดคล้องของข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะที่ได้กำหนดไว้ จากนั้นนำผลการประเมินมาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดมุ่งหมายของการวัด IOC ตามเกณฑ์ของ Rovinelli & Hambleton (1977) ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามมีค่าคะแนนอยู่ในช่วงระหว่าง 0.60 - 1.00 ซึ่งถือว่าอยู่ในระดับที่เหมาะสมสำหรับการนำไปใช้

4. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาไปทดลอง (Try Out) กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะคล้ำคลึงกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน เพื่อประเมินคุณภาพของเครื่องมือในเบื้องต้น และทำการวิเคราะห์อำนาจจำแนกของข้อคำถามแต่ละข้อ โดยใช้วิธีวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม และดำเนินการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค เพื่อประเมินระดับความสอดคล้องภายในแบบสอบถาม โดยมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.943 จึงสามารถนำแบบสอบถามไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ขออนุญาตขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากสำนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นข้าราชการครูในโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง

2. ผู้วิจัยจัดส่งแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 333 ชุดผ่านช่องทางออนไลน์โดยใช้ Google Form เป็นเครื่องมือดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้รับแบบสอบถามกลับคืน 326 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 97.90

3. ผู้วิจัยตรวจสอบความครบถ้วนและความถูกต้องของแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมา จากนั้นนำข้อมูลที่สมบูรณ์เข้าสู่กระบวนการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้รับจากแบบสอบถามโดยใช้วิธีการทางสถิติ ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน ทำการวิเคราะห์โดยหาค่าความถี่ และค่าร้อยละ เพื่อแสดงลักษณะประชากรของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

2. วิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา และระดับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา ดำเนินการวิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน พร้อมแปลความหมายของค่าเฉลี่ยโดยอ้างอิงเกณฑ์ของบุญชม ศรีสะอาด (2560) โดยมีเกณฑ์ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 ระดับการแปลผล อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 ระดับการแปลผล อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 ระดับการแปลผล อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 ระดับการแปลผล อยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของ เพียร์สัน พร้อมทั้งแปลความหมายของค่าความสัมพันธ์ตามเกณฑ์ของ Hinkle, W.G.J. et al. (1998) โดยมีเกณฑ์ดังนี้

0.91 - 1.00 มีความสัมพันธ์กันในระดับสูงมาก

0.71 - 0.90 มีความสัมพันธ์กันในระดับสูง

0.51 - 0.70 มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง

0.31 - 0.50 มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ

0.00 - 0.30 มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำมาก

4. วิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ โดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ เพื่อพยากรณ์ตัวแปรตามจากตัวแปรต้นในแต่ละด้านของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนร้อยละข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการหาค่าความถี่ และค่าร้อยละ

สถานภาพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. วุฒิการศึกษา		
1.1 ปริญญาตรี	191	58.60
1.2 สูงกว่าปริญญาตรี	135	41.40
รวม	326	100
2. ประสบการณ์ทำงาน		
2.1 1-5 ปี	99	30.40
2.2 มากกว่า 5-10 ปี	100	30.70
2.3 มากกว่า 10 ปีขึ้นไป	127	39.00
รวม	326	100

จากตารางที่ 1 แสดงจำนวนร้อยละข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาตรี จำนวน 191 คน คิดเป็นร้อยละ 58.60 ขณะที่ผู้ที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีจำนวน 135 คน คิดเป็นร้อยละ 41.40 ในด้านประสบการณ์การทำงาน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ทำงานมากกว่า 10 ปี มีจำนวนมากที่สุด คือ 127 คน คิดเป็นร้อยละ 39.00 รองลงมาเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ระหว่าง 5 - 10 ปี จำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 30.70 และผู้ที่มีประสบการณ์ระหว่าง 1 - 5 ปี จำนวน 99 คน คิดเป็นร้อยละ 30.40

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหาร สถานศึกษา	ทักษะของครู			
	$\bar{X}$	S.D	ระดับ	อันดับที่
1. การมีวิสัยทัศน์เชิงนวัตกรรม	4.07	0.71	มาก	2
2. การทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม	4.06	0.70	มาก	3
3. การสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม	4.11	0.45	มาก	1
4. การคิดสร้างสรรค์เชิงนวัตกรรม	4.04	0.73	มาก	4
5. ความกล้าเสี่ยงเชิงนวัตกรรม	4.02	0.72	มาก	5
รวม	4.06	0.57	มาก	

จากตารางที่ 2 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัด สพม. สมุทรปราการ โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม รองลงมา คือ ด้านการมีวิสัยทัศน์เชิงนวัตกรรม และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านความกล้าเสี่ยงเชิงนวัตกรรม

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ระดับของการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับของการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน

การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของ สถานศึกษา	ทักษะของครู			
	$\bar{X}$	S.D	ระดับ	อันดับที่
1. บุคคลแห่งการเรียนรู้	4.03	0.74	มาก	5
2. การมีวิสัยทัศน์ร่วม	4.07	0.73	มาก	2
3. การเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม	4.06	0.72	มาก	3
4. การคิดอย่างเป็นระบบ	4.09	0.68	มาก	1
5. การมีแบบแผนทางความคิด	4.03	0.68	มาก	4
รวม	4.05	0.63	มาก	

จากตารางที่ 3 พบว่า การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การคิดอย่างเป็นระบบ รองลงมาคือ การมีวิสัยทัศน์ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ บุคคลแห่งการเรียนรู้

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมกับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ

ตารางที่ 4 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมกับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม	การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา					
	Y_1	Y_2	Y_3	Y_4	Y_5	Y_{tot}
X_1	0.78**	0.76**	0.87**	0.94**	0.68**	0.90**
X_2	0.80**	0.79**	0.84**	0.82**	0.81**	0.91**
X_3	0.28**	0.21**	0.28**	0.27**	0.19**	0.27**
X_4	0.83**	0.78**	0.81**	0.80**	0.67**	0.87**
X_5	0.85**	0.80**	0.80**	0.73**	0.65**	0.86**
X_{tot}	0.87**	0.83**	0.89**	0.89**	0.74**	0.95**
** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01						

จากตารางที่ 4 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม (X_{tot}) มีความสัมพันธ์กับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา (Y_{tot}) สังกัด สพม. สมุทรปราการ อยู่ในระดับสูงมาก ($r_{xy} = 0.95$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมด้านที่มีความสัมพันธ์กับองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านการทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม มีความสัมพันธ์กับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาระดับสูงมาก ($r_{xy} = 0.91$) รองลงมา ด้านการมีวิสัยทัศน์เชิงนวัตกรรม มีความสัมพันธ์กับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาระดับสูงมาก ($r_{xy} = 0.90$) รองลงมาด้านการคิดสร้างสรรค์เชิงนวัตกรรม มีความสัมพันธ์กับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาระดับสูง ($r_{xy} =$

0.87) รองลงมาด้านความกล้าเสี่ยงเชิงนวัตกรรม มีความสัมพันธ์กับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาระดับสูง ($r_{xy} = 0.86$) และด้านการสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม มีความสัมพันธ์กับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาระดับต่ำมาก ($r_{xy} = 0.27$)

สามารถสรุปได้ว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมกับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัด สพม.สมุทรปราการ มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูงมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์การทดสอบความเป็นพหุสัมพันธ์ร่วมของตัวแปรปัจจัยภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม

ตัวแปรอิสระ	Collinearity Statistics	
	Tolerance	VIF
การมีวิสัยทัศน์เชิงนวัตกรรม (X_1)	0.206	4.843
การทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม (X_2)	0.198	5.044
การสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม (X_3)	0.924	1.082
การคิดสร้างสรรค์เชิงนวัตกรรม (X_4)	0.190	5.259
ความกล้าเสี่ยงเชิงนวัตกรรม (X_5)	0.253	3.951

จากตารางที่ 5 พบว่า ผลการทดสอบความเป็นพหุสัมพันธ์ร่วมของตัวแปรปัจจัยภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม ($X_1 - X_5$) ด้วยค่าสถิติความคงทนของการยอมรับ (Tolerance) มีค่าระหว่าง 0.190 - 0.924 ซึ่งมีความมากกว่าค่ากำหนดไว้ที่ 0.1 แสดงว่า ตัวแปรอิสระนั้นมีความสัมพันธ์กับตัวแปรอิสระตัวอื่นมากและทดสอบค่าสถิติปัจจัยการขยายตัวของความแปรปรวน (VIF) มีค่าระหว่าง 1.082 - 5.259 ซึ่งมีความน้อยกว่าค่ากำหนดไว้ที่ 10 โดยอ้างอิงจาก กัลยา วาณิชยบัญชา (2544) สรุปได้ว่าตัวแปร ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมตั้งแต่ $X_1 - X_5$ ไม่มีปัญหาความเป็นพหุสัมพันธ์ร่วมสามารถวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณในขั้นต่อไป

ตอนที่ 6 ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ

ตารางที่ 6 ผลการวิเคราะห์ ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig.
Regression	5	122.823	24.565	765.891	.00
Residual	320	10.263	0.032		
Total	325	133.087			
ตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือก เข้าสมการ	b	Beta	S.E.	t	Sig.
ค่าคงที่	0.256		0.098	2.623**	.009
การมีวิสัยทัศน์เชิงนวัตกรรม (X_1)	0.324	0.360	0.031	10.548**	.000
การสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม(X_3)	0.018	0.013	0.023	0.787	.432
การคิดสร้างสรรค์เชิงนวัตกรรม (X_4)	0.078	0.089	0.031	2.500*	.013
ความกล้าเสี่ยงเชิงนวัตกรรม (X_5)	0.229	0.259	0.027	8.407**	.000
* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05					
** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01					
R = 0.961 $R^2 = 0.923$ Adjusted $R^2 = 0.922$ SEE = 0.179					

จากตารางที่ 6 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัด สพม.สมุทรปราการ ประกอบด้วย 5 ด้านได้แก่ การมีวิสัยทัศน์เชิงนวัตกรรม การทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม การสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม การสร้างสรรค์เชิงนวัตกรรม ความกล้าเสี่ยงเชิงนวัตกรรม โดยด้านการมีวิสัยทัศน์เชิงนวัตกรรม การทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม และความกล้าเสี่ยงเชิงนวัตกรรม มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และด้านการคิดสร้างสรรค์เชิงนวัตกรรม มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ผลการวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณในการทำนาย (R) เท่ากับ 0.961 สัมประสิทธิ์การตัดสินใจ (R^2) เท่ากับ 0.923 สัมประสิทธิ์การตัดสินใจที่ปรับแล้วเท่ากับ (Adjusted R^2) 0.922 และค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการตัดสินใจ (SEE) เท่ากับ 0.179

ตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสมการถดถอยและอภิปรายความผันแปรของระดับการสร้างองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

สมุทรปราการ ได้อย่างมีนัยสำคัญที่ .05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ในการทำนายเท่ากับ 0.923 แสดงถึงตัวแปรทั้ง 5 ด้าน ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ สามารถร่วมทำนายระดับความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาได้ร้อยละ 92 โดยสามารถเขียนเป็นสมการพยากรณ์ดังนี้

$$\hat{Y} = 0.256^{**} + 0.324(X_1)^{**} + 0.289(X_2)^{**} + 0.018(X_3) + 0.078(X_4)^* + 0.229(X_5)^*$$

สมการการวิเคราะห์การถดถอยในรูปของคะแนนมาตรฐาน

$$Z = 0.360(Z_1)^{**} + 0.318(Z_2)^{**} + 0.013(Z_3) + 0.089(Z_4)^* + 0.259(Z_5)^{**}$$

อภิปรายผล

ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิจัย 4 ประเด็นตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้จากการศึกษาเรื่องภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ ผู้วิจัยมีประเด็นที่นำมาอภิปรายผลการวิจัยดังนี้

1. ครูผู้สอนตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นต่อระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม มีระดับความคิดเห็นสูงที่สุดอยู่ในระดับมาก ซึ่งอาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการสร้างสรรค์นวัตกรรม โดยเน้นการหล่อหลอมวัฒนธรรมองค์กรในการเปิดกว้างต่อแนวคิดใหม่ ๆ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ถ่ายทอดองค์ความรู้และเรียนรู้ร่วมกันในด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยี การสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้และนวัตกรรมดังกล่าว ช่วยให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้พัฒนาความคิดสร้างสรรค์ สามารถปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคปัจจุบัน อีกทั้งยังช่วยขับเคลื่อนการพัฒนาสถานศึกษาด้วยนวัตกรรมอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับผลการศึกษาของ ปาริฉัตร นวนทอง (2565) ได้ทำการศึกษาเรื่องภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความเป็นนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 โดยพบว่า ด้านการสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม ทั้งในภาพรวมและรายข้ออยู่ใน

ระดับมาก เช่นเดียวกับงานวิจัยของ เฉลิมพล ดีสวัสดิ์ (2566) ศึกษาเรื่องภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 พบว่าการสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรมอยู่ในระดับมากเช่นกัน

2. ครูผู้สอนตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นต่อระดับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการคิดอย่างเป็นระบบมีระดับความคิดเห็นสูงสุดอยู่ในระดับมาก ซึ่งสะท้อนถึงความสามารถของบุคลากรในการวิเคราะห์และแก้ไขปัญหาโดยเชื่อมโยงความรู้ที่หลากหลายเข้าด้วยกันจนเกิดการประมวลผลแบบองค์รวม บุคลากรสามารถเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างส่วนต่าง ๆ ร่วมกันจัดลำดับความสำคัญและวางแผนการดำเนินงานไปพร้อมกันเพื่อพัฒนาสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ ผลการศึกษานี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ พงษ์ธร หนูฤทธิ์ และสุรัชย์ สิกขาบัณฑิต (2563) ศึกษาเกี่ยวกับวัฒนธรรมองค์กรของสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 พบว่า ด้านการคิดอย่างเป็นระบบอยู่ในระดับมาก นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ยุทธนา สิทธิการ (2567) ทำการศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษากับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตหนองแขมกรุงเทพมหานคร พบว่าด้านการคิดอย่างเป็นระบบโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน

3. ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงมากอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 กับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการอาจเป็นผลมาจากผู้บริหารที่สามารถสร้างความเชื่อมั่นในวิสัยทัศน์เชิงนวัตกรรม ส่งเสริมการทำงานเป็นทีมและการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษารวมถึงการแสดงออกถึงความคิดสร้างสรรค์เชิงนวัตกรรมและความกล้าตัดสินใจเสี่ยงในการนำนวัตกรรมมาใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษา ส่งผลให้เกิดการพัฒนาองค์กรแห่งการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ ผลการศึกษานี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ มนูญญา พลชา และวิภาดา ประสารทรัพย์ (2568) ได้ศึกษาเรื่องภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 อยู่ในระดับสูงมาก นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ดาราศักดิ์ นพสฤติและ

คณะ (2568) ทำการศึกษาเรื่องภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช พบว่ามีความสัมพันธ์ในระดับสูงมาก

4. ผลการศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ พบว่า ตัวแปรที่ถูกคัดเลือกเข้าสมการเข้าสู่การวิเคราะห์ทั้งหมด 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการมีวิสัยทัศน์เชิงนวัตกรรม การทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม และความกล้าเสี่ยงเชิงนวัตกรรม มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ ด้านการคิดสร้างสรรค์เชิงนวัตกรรม มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ การวิเคราะห์ความแปรปรวนแสดงให้เห็นว่าภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมสามารถอธิบายความแปรปรวนของการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาได้ร้อยละ 92.20 โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับสมมติฐานที่กำหนดไว้ว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ จากสมการพยากรณ์พบว่าตัวแปรการมีวิสัยทัศน์เชิงนวัตกรรมมีค่าสัมประสิทธิ์สูงสุด รองลงมาการทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม และความกล้าเสี่ยงเชิงนวัตกรรมเป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อระดับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษามากที่สุด ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมมีความสามารถกำหนดวิสัยทัศน์เชิงนวัตกรรมที่สอดคล้องกับบริบทและทิศทางการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษา สามารถวิเคราะห์แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในและภายนอกองค์กรและนำข้อมูลดังกล่าวมาใช้ในการวางแผนกลยุทธ์ เพื่อขับเคลื่อนองค์กรสู่การเปลี่ยนแปลงอย่างสร้างสรรค์และยั่งยืน ผลการวิจัยยังสะท้อนให้เห็นว่าความสามารถในการทำงานเป็นทีมและการมีส่วนร่วมมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาองค์กรแห่งการเรียนรู้ โดยการเปิดโอกาสให้บุคลากร ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและการตัดสินใจ มีการกำหนดบทบาทหน้าที่อย่างชัดเจน ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน กำหนดเป้าหมายร่วมกันทำให้เกิดความร่วมมือ ความไว้วางใจและการเรียนรู้ร่วมกันภายในองค์กร นอกจากนี้ผู้บริหารควรมีความกล้าเสี่ยงเชิงนวัตกรรมมีความสามารถในการบริหารการเปลี่ยนแปลงและการจัดการความเสี่ยงอย่างเป็นระบบ ตัดสินใจได้อย่างเหมาะสมภายใต้สภาวะความไม่แน่นอน เปิดรับแนวคิดใหม่และการทดลองแนวทางการดำเนินที่หลากหลาย ทำให้สถานศึกษามีความยืดหยุ่นและพร้อมต่อการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจิรา ดันหวั่ง และกุลจิรา รักชนกร (2568) ทำการวิจัยเรื่องภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา

ที่ส่งผลต่อความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตสายไหม กรุงเทพมหานครพบว่าภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ได้แก่ ด้านการสร้างบรรยากาศเชิงนวัตกรรม ด้านการสร้างความร่วมมือและการทำงานเป็นทีม ด้านการสร้างแรงบันดาลใจและการมีส่วนร่วม และด้านการติดตามและประเมินผลนวัตกรรม ส่งผลต่อความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา ได้อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 โดยร่วมกันพยากรณ์ความแปรปรวนของความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา ได้ร้อยละ 71.80 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ไพฑูรย์ ศิริบุรณ และยุริดา ขาปัญญา (2566) ทำการวิจัยเรื่องภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการบริหารความเสี่ยง ด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง ด้านการสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม ด้านการสร้างแรงจูงใจ และด้านการสร้างการมีความคิดสร้างสรรค์ โดยตัวแปรทั้ง 5 ตัว ร่วมกันพยากรณ์ความแปรปรวนของความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา ร้อยละ 72.60 ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สรุป/ข้อเสนอแนะ

การวิจัยในครั้งนี้สรุปได้ดังต่อไปนี้ 1. ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม รองลงมาคือด้านการมีวิสัยทัศน์เชิงนวัตกรรมและด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือด้านความกล้าเสี่ยงเชิงนวัตกรรม 2. การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการคิดอย่างเป็นระบบ รองลงมาคือด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วม และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือด้านบุคคลแห่งการเรียนรู้ 3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมกับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับสูงมากอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 4. ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ ประกอบด้วยตัวแปร 5 ด้าน ได้แก่การมีวิสัยทัศน์เชิง

นวัตกรรม การทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม และความกล้าเสี่ยงเชิงนวัตกรรม มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 การคิดสร้างสรรค์เชิงนวัตกรรม มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 การสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ในการทำนายเท่ากับ 0.923 แสดงว่าตัวแปรทั้ง 5 ด้านส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ **ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย** 1. เนื่องจากระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาด้านความกล้าเสี่ยงเชิงนวัตกรรมอยู่ในระดับต่ำที่สุด ดังนั้นควรมีการกำหนดนโยบายสนับสนุนการบริหารจัดการความเสี่ยงและการทดลองนวัตกรรมในสถานศึกษา โดยจัดสรรทรัพยากร งบประมาณ การถ่ายทอดความรู้ ติดตามและประเมินผลที่เหมาะสม เพื่อสร้างความมั่นใจให้ผู้บริหารและบุคลากรในการเริ่มแนวคิดใหม่ และขับเคลื่อนสถานศึกษาไปสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้อย่างยั่งยืน 2. เนื่องจากความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาด้านบุคคลแห่งการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดเมื่อเทียบกับด้านอื่น ๆ ดังนั้นควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาบุคลากรโดยการกำหนดนโยบายส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยสนับสนุนให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต พัฒนาตนเอง มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ สร้างแรงจูงใจในการพัฒนาวิชาชีพเพื่อยกระดับความเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ เพราะบุคลากรเป็นทรัพยากรที่สำคัญในการสร้างความเข้มแข็งของการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในระยะยาว **ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป** 1. ควรขยายขอบเขตการวิจัยไปยังสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอื่นหรือเปรียบเทียบระหว่างเขตพื้นที่ ประเภทสถานศึกษา หรือระดับการศึกษา เพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายและพัฒนากาการบริหารจัดการสถานศึกษาในระดับที่กว้างขึ้น 2. ควรศึกษาตัวแปรอื่นเพิ่มเติมที่อาจส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา เช่น วัฒนธรรมองค์กร ภาวะผู้นำรูปแบบอื่น เพื่อเพิ่มความครอบคลุมในการอธิบายผลการวิจัย

เอกสารอ้างอิง

กัลยา วานิชย์บัญชา. (2544). หลักสถิติ. (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- จิรา ดันหวัง และ กุลจิรา รักชนคร. (2568). ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความเป็นองค์กร แห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตสายไหม กรุงเทพมหานคร. *Journal of Integration Social Sciences and Development*, 5(1), 27 - 39.
- เฉลิมพล ดีสวัสดิ์. (2566). ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความเป็นนวัตกรรมการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2. ใน *ปริญญานิพนธ์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา*. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ดาราศักดิ์ นพสฤติย์, เบญจพร ชนะกุล และ สุภาพ เต็มรัตน์. (2568). ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช. *วารสาร มจร อุบล* *ปริทรรศน์*, 10(1), 191- 202.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- ปาริฉัตร นวนทอง. (2565). ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2. ใน *รายงานการวิจัย*. มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- พงษ์ธร หนูฤทธิ์ และ สุรัชย์ สิกขาบัณฑิต. (2563). วัฒนธรรมองค์กรของสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย*, 10(1), 249 – 259.
- ไพฑูรย์ ศิริบุรณ์ และ ยุวธิดา ขาปัญญา. (2566). ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ยโสธร เขต 1. *วารสารพุทธปรัชญาวิวัฒน์*, 6(1), 160-176.
- มนันญา พลชา และ วิภาดา ประสารทรัพย์. (2568). ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2. *วารสารวิชาการ มจร บุรีรัมย์*, 10(2), 15-29.

- ยุทธนา สิทธิการ. (2567). ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษากับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร. วารสารวิชาการนวัตกรรมการบริหารการศึกษา, 3(2), 37 – 52.
- วันชนก อาจปฐ. (2564). แนวทางการพัฒนาความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยในเขตภาคกลาง. ใน วิทยานิพนธ์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ. (2568). แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ. เรียกใช้เมื่อ 18 กรกฎาคม 2568 จาก <https://online.anyflip.com/olvmi/rvro/mobile/index.html>
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2562). มาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. 2561. นนทบุรี: 21 เซ็นจูรี.
- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2561). ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 – 2580). เรียกใช้เมื่อ 18 กรกฎาคม 2568 จาก https://www.ratchakitcha.soc.go.th/DATA/PDF/2561/A/082/T_0001.PDF
- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2565). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 – 2570). เรียกใช้เมื่อ 25 กรกฎาคม 2568 จาก <https://www.nesdc.go.th/the-national-economic-and-social-development-plan/the-thirteenth-plan-2023-2027/>
- สุวิมล วองวาณิช. (2558). การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น. (พิมพ์ครั้งที่ 3 ฉบับปรับปรุง). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Cohen, L. K. et al. (2011). Research methods in education. (7th ed.). New York: Routledge.
- Hinkle, W.G.J. et al. (1998). Applied Statistics for the Behavior Sciences. (4th ed.). New York: Houghton Mifflin.

Likert, R.. (1967). The Method of Constructing and Attitude Scale. In Reading in Fishbein, M (Ed.), Attitude Theory and Measurement . New York: Wiley & Son.

Rovinelli, R. J. & Hambleton, R. K, (1977). Index of item objective congruence: IOC. International Journal of Testing, 3(2), 163 – 171.